Republika e Kosovës
Republika Kosova
Republic of Kosovo

Zyra Kombëtare e Auditimit
Nacionalna Kancelarija Revizije
National Audit Office

RAPORTI I AUDITIMIT PËR PASQYRAT FINANCIARE VJETORE TË MINISTRISË SË ZHVILLIMIT RAJONAL PËR VITIN 2023

Raporti i nënshkruar nga
Vlora Spanca,
Auditore e Përgjithshme

Prishtinë, qershor 2024

PËRMBAJTJA E RAPORTIT

1 Opinioni i Auditimit

2 Gjetjet dhe rekomandimet

3 Informacion i përmbledhur për planifikimin dhe realizimin e buxhetit

4 Progresi në zbatimin e rekomandimeve

Shtojca I: Letër konfirmimi

Shtojca II: Shpjegim lidhur me llojet e të ndryshme të opinioneve të aplikuara nga ZKA dhe pjesëve të tjera të Raportit të Auditimit

1 Opinioni i Auditimit

Ne kemi përfunduar auditimin e pasqyrave financiare të Ministrisë së Zhvillimit Rajonal për vitin e përfunduar më 31 Dhjetor 2023, në përputhje me Ligjin për Auditorin e Përgjithshëm dhe Zyrën Kombëtare të Auditimit të Republikës së Kosovës dhe Standardet Ndërkombëtare të Institucioneve Supreme të Auditimit (SNISA). Auditimi është kryer për të na mundësuar të shprehim opinionin për pasqyrat financiare dhe konkluzionin për pajtueshmërinë me autoritetet.[1]

Opinion i pamodifikuar për pasqyrat financiare vjetore

Ne i kemi audituar pasqyrat financiare vjetore të Ministrisë së Zhvillimit Rajonal (MZHR), të cilat përmbajnë pasqyrën e pranimeve dhe pagesave në para të gatshme, raportin e ekzekutimit të buxhetit si dhe shënimet shpjeguese për pasqyrat financiare, përfshirë përmbledhjen e politikave të rëndësishme të kontabilitetit dhe raportet tjera[2], për vitin e përfunduar më 31 dhjetor 2023.

Sipas opinionit tonë, Pasqyrat Financiare Vjetore të Ministrisë së Zhvillimit Rajonal, prezantojnë një pamje të drejtë dhe të vërtetë në të gjitha aspektet materiale, në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Kontabilitetit për Sektorin Publik, sipas kontabilitetit të bazuar në para të gatshme.

Baza për opinion

Auditimi është kryer në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Institucioneve Supreme të Auditimit (SNISA). Sipas këtyre standardeve, përgjegjësitë tona janë përshkruar më poshtë tek pjesa e raportit 'Përgjegjësitë e Auditorit për Auditimin e Pasqyrave Financiare'. Në përputhje me ONISA-P-10, SNISA 130, Kodin e Etikës së ZKA-së, si dhe kërkesat tjera relevante për auditimin e PFV-ve të organizatave buxhetore, ZKA është e pavarur nga subjekti i auditimit. Besojmë se dëshmitë e auditimit që kemi marrë janë të mjaftueshme dhe të duhura për sigurimin e bazës për opinion.

Konkluzion për pajtueshmërinë

Ne kemi audituar nëse proceset dhe transaksionet përcjellëse janë në pajtueshmëri me kriteret e përcaktuara të auditimit që burojnë nga legjislacioni i zbatueshëm për subjektin e audituar në kontekstin e përdorimit të burimeve financiare.

Sipas mendimit tonë, përveç ndikimeve të çështjes/ve të përshkruara në seksionin Baza për Konkluzion të pajtueshmërisë, transaksionet e kryera në procesin e ekzekutimit të buxhetit Ministrisë së Zhvillimit Rajonal kanë qenë, në të gjitha aspektet materiale, në përputhje me kriteret e përcaktuara te auditimit që burojnë nga legjislacioni i zbatueshëm për subjektin e audituar në kontekstin e përdorimit të burimeve financiare.

Baza për konkluzion

C1 Ministria kishte angazhuar 8 konsulentë me marrëveshje për shërbime të veçanta përmes procedurave të prokurimit për t'i plotësuar pozitat e rregullta të punës. Kontratat janë lidhur për periudhë një vjeçare në vlerë totale prej 48,540€.

B1 Për projektet e subvencionuara nga skema e granteve për Programin e Zhvillimit Rajonal të Balancuar për vitin 2023, në katër raste në vlerë 59,008€ obligimet tatimore për të punësuarit e rinj ishin deklaruar vetëm për një muaj, përkatësisht vetëm në muajin kur është pranuar pagesa përfundimtare e grantit nga ana e përfituesve.

Më gjerësisht shih nënkapitullin 2.1 Çështjet që ndikojnë në konkluzionin e pajtueshmërisë

Auditimi është kryer në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Institucioneve Supreme të Auditimit (SNISA). Sipas këtyre standardeve, përgjegjësitë tona janë përshkruar më poshtë tek pjesa 'Përgjegjësitë e Auditorit për Auditimin e Pasqyrave Financiare'. Në përputhje me ONISA-P-10, SNISA 130, Kodin e Etikës së ZKA-së, si dhe kërkesat e tjera relevante për auditimin e PFV-ve të organizatave buxhetore, ZKA-ja është e pavarur nga subjekti i auditimit. Besojmë se dëshmitë e auditimit që kemi marrë janë të mjaftueshme dhe të duhura për sigurimin e bazës për konkluzion.

Përgjegjësitë e Menaxhmentit dhe të organeve drejtuese/qeverisëse për pasqyrat financiare vjetore

Zv. Sekretari i Përgjithshëm është përgjegjës për përgatitjen dhe prezantimin e drejtë të Pasqyrave Financiare sipas Standardeve Ndërkombëtare të Kontabilitetit në Sektorin Publik - Raportimi Financiar bazuar në Kontabilitetin e Parasë së Gatshme. Po ashtu, Zv. Sekretari i Përgjithshëm është përgjegjës edhe për vendosjen e kontrolleve të brendshme, të cilat i përcakton si të nevojshme për të mundësuar përgatitjen e Pasqyrave Financiare, pa keq deklarime materiale të shkaktuara, qoftë nga mashtrimi apo gabimi. Kjo përfshinë përmbushjen e kërkesave që burojnë nga Ligji nr. 03/L-048 për Menaxhimin e Financave Publike dhe Përgjegjësitë dhe Rregullorja nr. 01/2017 për Raportim Vjetor Financiar nga Organizata Buxhetore.

Ministri i Zhvillimit Rajonal është përgjegjës për të siguruar mbikëqyrjen e procesit të raportimit financiar të Ministrisë së Zhvillimit Rajonal.

Përgjegjësia e Menaxhmentit për Pajtueshmërinë

Menaxhmenti i Ministrisë së Zhvillimit Rajonal është gjithashtu përgjegjës për përdorimin e burimeve financiare të Ministrisë së Zhvillimit Rajonal në përputhje me Ligjin për Menaxhimin e Financave Publike dhe Përgjegjësinë dhe të gjitha rregullat dhe rregulloret e tjera të zbatueshme.[3]

Përgjegjësia e Auditorit të Përgjithshëm për auditimin e PFV-ve

Objektivat tona janë të ofrojmë siguri të arsyeshme nëse pasqyrat financiare si tërësi nuk përmbajnë keq-deklarime materiale, qoftë për shkak të mashtrimit ose gabimit dhe të hartojmë një raport të auditimit që përfshin opinionin tonë. Siguria e arsyeshme është siguri e nivelit të lartë, por nuk është një garanci se një auditim i kryer në përputhje me SNISA-t do të zbulojë çdo keq-deklarim material që mund të ekzistojë. Keq-deklarimet mund të vijnë nga mashtrimi ose gabimi dhe konsiderohen materiale nëse, individualisht ose si tërësi, në mënyrë të arsyeshme pritet të ndikojnë në vendimet ekonomike të përdoruesve të marra në bazë të këtyre pasqyrave financiare.

Objektivi ynë është gjithashtu të shprehim një konkluzion të auditimit për pajtueshmërinë e autoriteteve përkatëse të Ministrisë së Zhvillimit Rajonal me kriteret e përcaktuara te auditimit që burojnë nga legjislacioni i zbatueshëm në kontekstin e përdorimit të burimeve financiare, lidhur me subjektin e audituar.

Si pjesë e auditimit në përputhje me Ligjin për ZKA dhe SNISA-të, ne ushtrojmë gjykim dhe skepticizëm profesional gjatë gjithë auditimit. Ne gjithashtu:

- Identifikojmë dhe vlerësojmë rreziqet e keq-deklarimit material të pasqyrave financiare, qoftë për shkak të mashtrimit ose gabimit, hartojmë dhe kryejmë procedurat e auditimit që i përgjigjen atyre rreziqeve, dhe marrim dëshmi të auditimit që janë të mjaftueshme dhe të përshtatshme për të siguruar bazën për opinion. Rreziku i mos zbulimit të një keq-deklarimi material që rezulton nga mashtrimi është më i lartë sesa për atë që rezulton nga gabimi, pasi mashtrimi mund të përfshijë manipulim, falsifikim, lëshime të qëllimshme, keq përfaqësime ose anashkalim të kontrolleve të brendshme.

- Identifikojmë dhe vlerësojmë rreziqet e mos-pajtueshmërisë me autoritetet, qoftë për shkak të mashtrimit ose gabimit, hartojmë dhe kryejmë procedurat e auditimit që janë përgjegjëse ndaj atyre rreziqeve, dhe marrim dëshmi të auditimit që janë të mjaftueshme dhe të përshtatshme për të siguruar bazën për konkluzionin tonë për pajtueshmërinë me autoritetet. Rreziku i mos zbulimit të një rasti të mos pajtueshmërisë me autoritetet që vjen nga mashtrimi është më i lartë sesa për atë që rezulton nga gabimi, pasi mashtrimi mund të përfshijë manipulim, falsifikim, lëshime të qëllimshme, keq përfaqësime ose anashkalim të kontrollit të brendshëm.

- Sigurohemi ta kuptojmë kontrollin e brendshëm relevant për auditimin, për t'i hartuar procedurat e auditimit që janë të përshtatshme, por jo me qëllim të shprehjes së një opinioni mbi efektivitetin e kontrollit të brendshëm të Ministrisë së Zhvillimit Rajonal.

- Vlerësojmë përshtatshmërinë e politikave të kontabilitetit të përdorura dhe arsyeshmërinë e vlerësimeve të kontabilitetit dhe shpalosjet e ndërlidhura të bëra nga menaxhmenti.

- Vlerësojmë prezantimin e përgjithshëm, strukturën dhe përmbajtjen e pasqyrave financiare, përfshirë shpalosjet, për t'u siguruar se pasqyrat financiare paraqesin transaksionet dhe ngjarjet themelore në mënyrë të drejtë dhe të saktë.

Ndër të tjera, ne komunikojmë me menaxhmentin dhe ata që janë përgjegjës për qeverisjen edhe në lidhje me fushëveprimin dhe kohën e planifikuar të auditimit dhe gjetjet e rëndësishme të auditimit, përfshirë ndonjë mangësi domethënëse në kontrollin e brendshëm që ne e identifikojmë gjatë auditimit.

Nga çështjet e komunikuara me menaxhmentin, ne përcaktojmë ato çështje që ishin më të rëndësishme në auditimin e Pasqyrave Financiare të periudhës aktuale dhe që cilësohen si çështje kyçe të auditimit. Raporti i auditimit publikohet në ueb faqen e ZKA-së, me përjashtim të informacioneve që klasifikohen si senzitive apo për shkak të ndalesave të tjera ligjore e administrative, në pajtim me legjislacionin në fuqi.

2 Gjetjet dhe rekomandimet[4]

Gjatë auditimit, kemi vërejtur fusha për përmirësim të mundshëm, përfshirë kontrollin e brendshëm, të cilat janë paraqitur më poshtë për shqyrtimin tuaj në formë të gjetjeve dhe rekomandimeve.

Fushat për përmirësim kanë të bëjnë me avancet/kartelat kreditore të pa mbyllura, mangësi në fushën e subvencioneve dhe tek procedurat e prokurimit që ndërlidhen me angazhimin e konsulentëve.

Ky raport ka rezultuar me 3 (tre) rekomandime prej të cilave një (1) rekomandim është i ri, një (1) rekomandim është i përsëritur dhe një (1) pjesërisht i përsëritur.

Derisa për statusin e rekomandimeve të vitit paraprak dhe nivelin e zbatimit të tyre, shih kapitullin 4.

2.1 Çështjet që ndikojnë në konkluzionin e pajtueshmërisë

Çështja C1 - Angazhimi i konsulentëve përmes procedurave të prokurimit për mbulimin e pozitave të rregullta

Gjetja	Sipas Rregullave për prokurim të shërbimeve të veçanta Konsulentët/Kontraktorët individual), tek neni 3.1 përcaktohet se këto rregulla aplikohen vetëm për prokurimin e shërbimeve te veçanta të cilat nuk mund të sigurohen përmes proceduarave të rekrutimit sipas Ligjit për Zyrtaret Publik nr. 06-L-114. Shërbimet e veçanta të cilat nuk mund të sigurohen përmes procedurave të rekrutimit janë shërbimet profesionale për të cilat Autoriteteti Kontraktues ka nevojë, por që nuk i plotëson kërkesat me stafin që e ka. Më tej, neni 3.2 përcakton se Kunsulenti/Kontraktori individual është një specialist në një fushë specifike, i angazhuar nga Autoriteti Kontraktues në rolin e një këshilluesi. Gjatë vitit 2023 ministria kishte angazhuar 8 konsulentë për nevoja të MZHR-së me marrëveshje për shërbime të veçanta përmes procedurave të prokurimit. Kontratat ishin lidhur për periudhë një vjeçare në vlerë totale prej 48,540€. Gjatë vitit 2023 njëra nga këto kontrata ishte shkëputur me kërkesë të konsulentit. Nga testimi i kryer rezulton që pozitat e mbuluara me konsulent janë pozita të rregullta të punës në kuadër të ministrisë të cilat në përgjithësi kanë të bëjnë me monitorim të projekteve dhe të cilat është dashur të plotësohen përmes procedurave të rekrutimit. Lidhur me këtë çështje është rekomanduar edhe në vitin paraprak dhe me kërkesën e ministrisë, Ministria e Financave Punës dhe Transfereve (MFPT) kishte rritur numrin e stafit për MZhR me gjashtë pozita të reja për vitin 2024. Mos aplikimi i procedurave të duhura të angazhimit të personelit për nevojat e ministrisë ishte ndikuar nga kufizimet në shpalljen e konkurseve të jashtme gjatë vitit 2023 dhe pamjaftueshmëria e personelit të angazhuar në raport me detyrat dhe përgjegjësitë që ka kjo ministri.
Ndikimi	Duke pasur parasysh rëndësinë dhe specifikat e implementimit të projekteve mbulimi i pozitave të rregullta të punës përmes procedurave të prokurimit rrezikon që monitorimi i tyre të mos bëhet sipas kushteve të parapara në kontratë.
Rekomandimi C1	Ministri duhet të siguroj se në bashkëpunim me MFTP do të gjej një zgjidhje të qëndrueshme lidhur me plotësimin e nevojave të ministrisë për personel shtesë, kështu pozitat e rregullta të punës të përfshihen në planin e rekrutimeve, dhe të sigurohet rekrutimi i personelit të nevojshëm përmes procedurave të rekrutimit në pajtim me detyrat dhe përgjegjësitë e ministrisë.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

Çështja B1 - Mos zbatimi i kriterit për krijimin e vendeve të reja të punës

Gjetja

Udhëzuesi për aplikantët e granteve për "Programin e Zhvillimit Rajonal të Balancuar" (PZhRB) për vitin 2023, përkatësisht pika 1.2 dhe 1.3 parasheh që një nga synimet kryesore të skemës së granteve dhe thirrjes për propozime është "Zvogëlimi i pa-punësisë përmes krijimit të vendeve të reja të punës, me theks të veçantë për të rinjët".

Në formularët për aplikim përfituesit potencial të granteve obligohen të deklarojnë numrin e planifikuar të punëtorëve të rinjë që do t'i punësojnë me rastin e përfitimit të grantit si dhe përmbushja e këtij kushti konfirmohet në raportin e monitorimit para kryerjes së pagesës së dytë (përfundimtare) të grantit. Po ashtu në kontratat e nënshkruara me ministrinë, sipas Nenit 7 përfituesi është i obliguar t'i ofroj qasje të plotë për periudhën dy vjeçare çdo kontrolli të bërë nga MZhR që ndërlidhet me investimin e bërë duke përfshirë edhe të dhënat mbi punëtorët.

Për projektet e subvencionuara nga skema e granteve për Programin e Zhvillimit Rajonal të Balancuar për vitin 2023, kemi vërejtur se në katër raste për projekte në vlerë të përbashkët të grantit të përfituar prej 59,008€ nuk ishin deklaruar tatimet në paga dhe kontributet pensionale të punëtorëve për të cilat kishte deklaruar përfituesi që do t'i punësoj në rast të pranimit të grantit. Obligimet tatimore ishin deklaruar vetëm për një muaj, përkatësisht vetëm në muajin kur është pranuar pagesa përfundimtare e grantit nga ana e përfituesve.

Kjo kishte ndodhur për shkak se ministria nuk kishte vendosur politika të zbatueshme për monitorimin dhe mbikëqyrjen e plotësimit të këtij kriteri në vazhdimësi gjatë realizimit të projektit.

Ndikimi

Mos-monitorimi i vazhdueshëm i përmbushjes së kriterit për krijim të vendeve të reja të punës, rrit rrezikun që granti i dhënë të mos e arrij qëllimin e synuar të punësimit, që është edhe një nga synimet kryesore të kësaj skeme të granteve.

Rekomandimi B1

Ministri duhet të siguroj se janë përcaktuar politika monitoruese efektive në mënyrë që kriteret e vendosura për përfituesit të zbatohen për tu arritur qëllimi i synuar i përkrahjes së bizneseve.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

2.2 Çështjet tjera të menaxhimit financiar dhe të pajtueshmërisë

2.2.1 Kontrollet e brendshme në raportimin financiar

Në vijim janë çështjet që kanë të bëjnë me prezantimin e të dhënave dhe përgatitjen në Pasqyra Financiare.

Çështja A1 - Mangësi në shfrytëzimin e kartelave kreditore

Gjetja	Rregullorja nr. 02/2018 për përdorim të kartelës kreditore për udhëtime zyrtare, përkatësisht neni 9.1 përcakton: Organizata buxhetore pranon nga kontraktori raport për secilin mbajtës të kartelës kreditore, jo më vonë se dita e pestë (5) e çdo muaji, për muajin paraprak, kurse pagesat bëhen deri më ditën e dhjetë (10) të çdo muaji. Pas këtij afati organizata buxhetore nuk regjistron dhe realizon pagesa për obligimet e shpenzimeve me kartelë kreditore, të cilat regjistrohen dhe realizohen nga Thesari. Po ashtu, neni 10.1 i kësaj rregullore përcakton: Në rastet kur organizata buxhetore nuk i kryen pagesat në afatin e caktuar, sipas kësaj Rregulloreje, Thesari bën pagesën nga buxheti i organizatës buxhetore te kontraktori, jo më vonë se data pesëmbëdhjetë (15) e çdo muaji ose sipas afatit të mëhershëm përcaktuar në kontratën me kontraktorin për këto shërbime. MZhR në PFV kishte raportuar avance të hapura dhe të pa-arsyetuara në vlerë 5,433€. Prej tyre mjete në vlerë 5,152€ kishin të bënin me tërheqje në kartelat kreditore për qëllime jo zyrtare nga ana e zëvendës ministrave si dhe mos-kthim të mjeteve brenda afatit të paraparë ligjor. Pas kalimit të afatit të lejuar të pagesës, Thesari ka bërë shlyerjen e obligimeve nga buxheti i ministrisë ashtu siç parashihet me rregullore. Kthimi i mjeteve nga përdoruesit e kartelave në vlerë 3,077€ ishte bërë me datë 02.02.2024, ndërsa mjete në vlerë 2,075€ nuk ishin kthyer ende deri në përfundim të auditimit. Mos arsyetimi apo mos kthimi i mjeteve brenda afatit të paraparë ligjor si dhe përdorimi i kartelave kreditore për qëllime jo zyrtare, ishte rezultat i mungesës së kontrolleve efektive të brendshme si dhe neglizhencës së zyrtarëve për mos arsyetimin apo kthimin e mjeteve.
Ndikimi	Përdorimi i kartelave kreditore dhe mos-kthimi i mjeteve, tregon se shpenzimet ishin të pa-autorizuara dhe të pa arsyetuara, njëkohësisht, kjo reflekton në menaxhim jo të duhur të fondeve publike.
Rekomandimi A1	Ministri duhet të siguroj kontrolle efektive për të siguruar që të gjitha avanset/kartelat kreditore monitorohen dhe mbyllen brenda afateve të caktuara ligjore. Po ashtu, duhet të sigurohet që përdorimi i kartelave kreditore nga ana e zyrtarëve përgjegjës të bëhet vetëm për qëllime zyrtare dhe mjetet e pa arsyetuara duhet të kthehen.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

3 Informacion i përmbledhur për planifikimin dhe realizimin e buxhetit

Në këtë kapitull kemi prezantuar një informacion të përmbledhur për burimet e fondeve buxhetore, shpenzimin e fondeve dhe të hyrave të mbledhura, sipas kategorive ekonomike. Kjo është ilustruar përmes tabelave dhe grafikëve të mëposhtëm:

Tabela 1. Shpenzimet sipas burimeve të fondeve buxhetore (në €)

Përshkrimi	Buxheti fillestar	Buxheti final[5]	2023 Shpenzimet	2022 Shpenzimet	2021 Shpenzimet
Burimet e fondeve	**5,277,788**	**5,318,618**	**4,919,707**	**5,484,703**	**3,290,343**
Grante Qeveritare - Buxheti	5,277,788	5,318,618	4,919,707	5,484,703	3,290,343

Buxheti final i Ministrisë së Zhvillimit Rajonal ishte më i lartë se buxheti fillestar për 40,830€. Kjo rritje e buxhetit është rezultat i vendimeve të Qeverisë për ndarje buxhetore dhe harmonizime të brendshme. Shkalla e realizimit të buxhetit final është 92%.

Tabela 2. Shpenzimet e fondeve sipas kategorive ekonomike (në €)

Përshkrimi	Buxheti fillestar	Buxheti final	2023 Shpenzimet	2022 Shpenzimet	2021 Shpenzimet
Shpenzimet e fondeve sipas kategorive ekonomike	**5,277,788**	**5,318,618**	**4,919,707**	**5,484,703**	**3,290,343**
Pagat dhe mëditjet	439,428	480,258	480,258	365,417	320,479
Mallrat dhe shërbimet	247,000	257,000	213,126	185,849	231,335
Komunalitë	11,360	1,360	946	1,451	5,124
Subvencionet dhe transferet	2,080,000	2,080,000	2,056,012	3,509,326	1,879,198
Investimet Kapitale	2,500,000	2,500,000	2,169,366	1,422,661	854,206

Shpjegimet për ndryshimet në kategoritë e buxhetit janë dhënë më poshtë:

Buxheti final për paga dhe mëditje në raport me buxhetin fillestar ishte rritur për 40,830€. Kjo rritje ishte rezultat i vendimit Qeveritar për ndarje dhe harmonizime të brendshme. Shpenzimi në këtë kategori ishte 100% e buxhetit final;

Buxheti final për mallra dhe shërbime në krahasim me buxhetin fillestar ishte rritur për 10,000€. Kjo rritje ishte rezultat i transferimit të mjeteve nga komunalitë tek kategoria mallra dhe shërbime. Shkalla e realizimit të buxhetit tek kjo kategori ishte 83%.

Buxheti final për shpenzime komunale në raport me buxhetin fillestar ishte zvogëluar për 10,000€ si rezultat i transferimit të këtyre mjeteve tek kategoria mallra dhe shërbime. Shkalla e realizimit të buxhetit ishte 70% për shkak se këtë vit kishte reduktim të shpenzimeve të ministrisë në këtë linjë buxhetore.

Buxheti final për investime kapitale nuk kishte pasur ndryshime nga buxheti fillestar. Shkalla e realizmit të buxhetit në këtë kategori ishte 87% dhe këto shpenzime kryesisht realizohen sipas Programit për Zhvillim Rajonal në bashkëfinancim me komunat.

Buxheti fillestar dhe final për subvencione dhe transfere ishte i njejtë dhe nuk kishte ndryshime. Shkalla e realizimit të buxhetit në këtë kategori ishte 99%.

Grafiku 1. Shpenzimet sipas kategorive ekonomike për vitin 2023

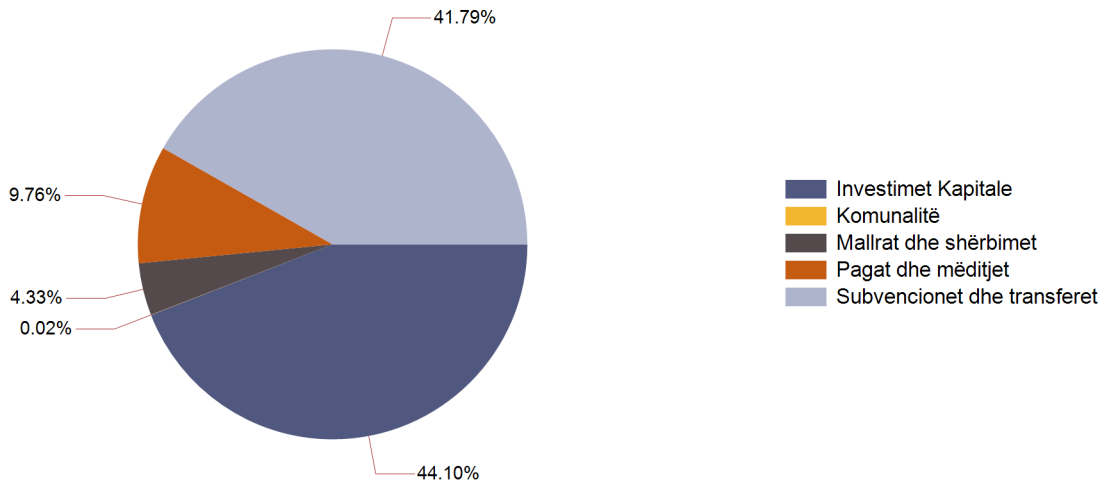

Të hyrat e realizuara nga MZHR në vitin 2023 ishin në vlerë 14,195€. Ato kanë të bëjnë me konfiskimin e garancioneve bankare të përfituesve që nuk kanë arritur të implementojnë projektin e tyre konform marrëveshjes me MZHR-në.

Tabela 3. Të hyrat (në €)

Përshkrimi	Buxheti fillestar	Buxheti final	2023 Pranimet	2022 Pranimet	2021 Pranimet
Totali i të hyrave	**19,183**	**19,183**	**14,195**	**7,500**	**28,225**
Të hyrat jo tatimore	19,183	19,183			6,096
Të hyrat tjera	0	0	14,195	7,500	22,129

4 Progresi në zbatimin e rekomandimeve

Raporti i auditimit për PFV-të të vitit 2022 të MZhR-së ka rezultuar në tre (3) rekomandime kryesore. Ministria kishte përgatitur një Plan Veprimi ku paraqitet mënyra se si do t'i zbatoj rekomandimet e dhëna si dhe janë dorëzuar raportet periodike për progresin në zbatimin e rekomandimeve.

Deri në fund të auditimit tonë për vitin 2023, një (1) rekomandim ishte zbatuar, një (1) ishte zbatuar pjesërisht si dhe një (1) rekomandim nuk ishte zbatuar ende.

Për një përshkrim më të plotë të rekomandimeve dhe mënyrën se si janë trajtuar ato, shihni në Tabelën 4 (ose Tabelën e rekomandimeve).

Grafiku 2. Progresi në zbatimin e rekomandimeve të vitit paraprak

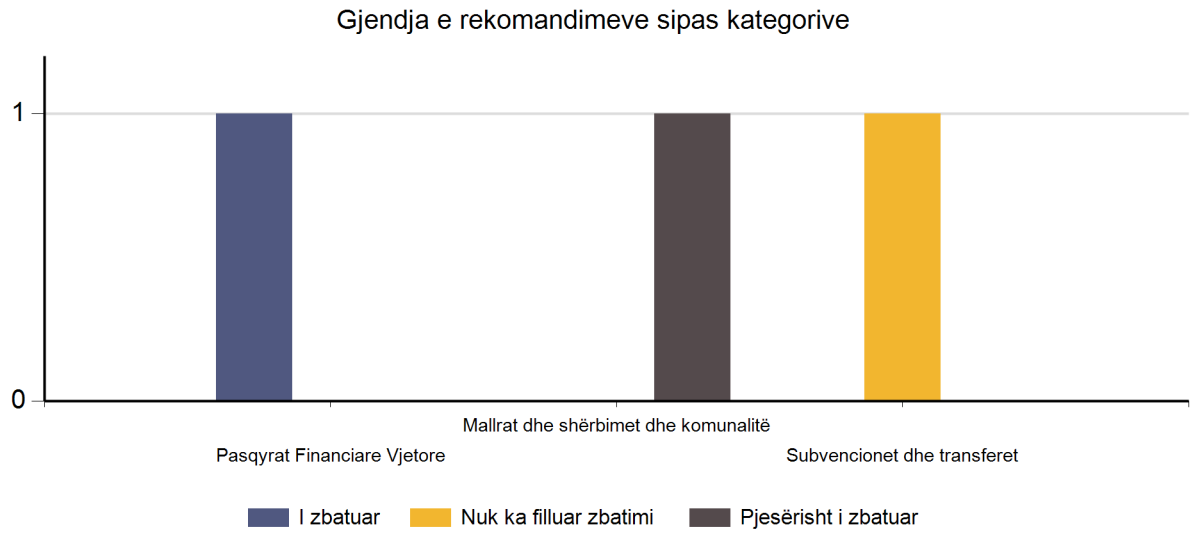

Tabela 4 Përmbledhja e rekomandimeve të vitit paraprak

Nr	Fusha e Auditimit	Rekomandimet e vitit 2022	Veprimet e ndërmarra	Statusi
1.	Pasqyrat Financiare Vjetore	Ministri duhet të sigurojë se kontrollet në zyrën e financave janë efektive në mënyrë që të bëhet prezantim i drejtë i të dhënave dhe që gabimet e tilla të mos përsëriten gjatë përgatitjes së Pasqyrave Financiare të vitit 2023.	Vlera e stoqeve në PFV për vitin 2023 është paraqitur drejt dhe pa gabime.	I zbatuar
2.	Mallrat dhe shërbimet dhe komunalitë	Ministri duhet të siguroj se në bashkëpunim me MFTP do të gjej një zgjidhje të qëndrueshme lidhur me plotësimin e nevojave të ministrisë për personel shtesë, kështu pozitat e rregullta të punës të përfshihen në planin e rekrutimeve, dhe të sigurohet rekrutimi i personelit të nevojshëm përmes procedurave të rekrutimit në pajtim me detyrat dhe përgjegjësitë e ministrisë.	MFPT kishte aprovuar rritjen e numrit të stafit për MZhR për vitin 2024 me gjashtë pozita të reja. Megjithatë deri në përfundim të auditimit nuk ishin rekrutuar këto pozita.	Pjesërisht i zbatuar
3.	Subvencionet dhe transferet	Ministri duhet të siguroj se janë përcaktuar politika monitoruese efektive në mënyrë që kriteret e vendosura për përfituesit të zbatohen për tu arritur qëllimi i synuar i përkrahjes së bizneseve.	Përsëri edhe këtë vit nuk ishin kryer pagesa të rregullta të obligimeve tatimore për punëtorët e rinj të deklaruar nga përfituesit e granteve.	Nuk ka filluar zbatimi

Vlora Spanca, Auditore e Përgjithshme

Zukë Zuka, Ndihmës Auditor i Përgjithshëm

Mjellma Dibra, Drejtore e Auditimit

Fjolla Bakalli Sadiku, Udhëheqëse e ekipit

Sabile Muli, Anëtare e ekipit

Lumturije Sopi, Anëtare e ekipit

Shtojca I: Letër konfirmimi

REPUBLIKA E KOSOVËS-REPUBLIKA KOSOVA-REPUBLIC OF KOSOVO
ZYRA KOMBËTARE E AUDITIMIT
NACIONALNA KANCELARIJA REVIZIJE / NATIONAL AUDIT OFFICE
DATE PRANUAR/DOFEZUAR
DATUM PRIMLJENO/DATA TAJIM:
DATE RECEIVED/SUBMITTED: - 5 -06- 2024

Njësia Org. Org. Jedin. Org. Unit	Shif.klasif. Klasif. Kod Class. Code	Nr. Prot. Br. Prot. Prot. No.	Nr.i faqeve Br. Stranica No. Pages
03	47	743	1

REPUBLIKAE KOSOVËS - REPUBLIKA KOSOVA - REPUBLIC OF KOSOVO
QEVERIA - VLADA - GOVERNMENT
MINISTRIA E ZHVILLIMIT RAJONAL - MINISTARSTVO ZA REGIONALNI RAZVOJ
MINISTRY OF REGIONAL DEVELOPMENT
ARKIVA / ARHIVA / ARCHIVE
DALËSE / IZLAZNA / OUTGOING
Nr./Br./No 449
Nr.faq / Broj str / No pg
Data / Datum / Date 04 / 06 / 2024
PRISHTINË - PRIŠTINA - PRISTINE

Republika e Kosovës

Republika Kosova-Republic of Kosovo

Qeveria - Vlada – Government

Ministria e Zhvillimit Rajonal

MinistarstvozaRegionalniRazvoj

MinistryofRegionalDevelopment

LETËR E KONFIRMIMIT

Për pajtueshmërinë me gjetjet e Auditorit të Përgjithshëm për vitin 2023 dhe për zbatimin e rekomandimeve

Për: Zyrën e Kombëtare të Auditimit

Të nderuar,

Përmes kësaj shkrese, konfirmoj se:

- kam pranuar draft raportin e Zyrës Kombëtare të Auditimit për auditimin e Pasqyrave Financiare të **Ministrisë së Zhvillimit Rajonal**, për vitin 2023 (në tekstin e mëtejmë "Raporti");
- pajtohem me gjetjet dhe rekomandimet dhe nuk kam ndonjë koment për përmbajtjen e Raportit.
- brenda 30 ditëve nga pranimi i Raportit final, do t'ju dorëzoj një plan të veprimit për zbatimin e rekomandimeve, i cili do të përfshijë afatet kohore dhe stafin përgjegjës për zbatimin e tyre.

Z. Besim Kamberaj,

(U.D Sekretar i Përgjithshëm në MZHR)

Data: 04 Qershor 2024

REPUBLIKA E KOSOVËS - REPUBLIKA KOSOVA - REPUBLIC OF KOSOVO
MINISTRIA E ZHVILLIMIT RAJONAL - MINISTARSTVO ZA REGIONALNI RAZVOJ
PRISHTINË / A

Shtojca II: Shpjegim lidhur me llojet e të ndryshme të opinioneve të aplikuara nga ZKA dhe pjesëve të tjera të Raportit të Auditimit

Raporti i auditorit për pasqyrat financiare[6] duhet të përmbajë një opinion për pasqyrat financiare, bazuar në përfundimet e nxjerra nga dëshmitë e marra gjatë auditimit. Kur auditimi kryhet për të vlerësuar gjithashtu përputhjen me legjislacionin dhe rregulloret e tjera, auditorët kanë një përgjegjësi shtesë për të raportuar për pajtueshmërinë me autoritetet[7], duke rezultuar me konkluzion mbi pajtueshmërinë.

Për të arritur në përfundimin se një opinion mbi pasqyrat financiare është i modifikuar ose i pa modifikuar, një auditor duhet të sigurohet që rezultatet e auditimit përfshijnë, apo jo, keq-deklarim (e) material(e) ose të përhapur(a), apo të tillë(a) të mundshëm(me), të supozuar në rast kufizimi të fushëveprimit.

Keq-deklarimi është një ndryshim mes shumës së raportuar, klasifikimit, prezantimit ose zbulimit të një zëri të pasqyrës financiare dhe sasisë, klasifikimit, prezantimit ose zbulimit që kërkohet që zëri të jetë në përputhje me kornizën e raportimit financiar në fuqi. Keq-deklarimet mund të vijnë nga gabimi ose mashtrimi.

(shkëputur nga SNISA 200)
Forma e opinionit

Opinioni i pa-modifikuar

Formulohet kur nuk janë zbuluar keq-deklarime ose mos-pajtueshmëri; kur janë zbuluar keq-deklarime ose mos-pajtueshmëri, qoftë një i vetëm apo një grumbull, por që nuk është i barabartë me ose nuk e tejkalon nivelin e materialitetit për pasqyrat financiare si tërësi; ose kur keq-deklarimi(et) dhe/ose mos-pajtueshmëria e zbuluar brenda një klase të caktuar transaksionesh nuk është e barabartë me ose e tejkalon nivelin e materialitetit më të ulët të vendosur për këtë klasë të transaksioneve. Formulohet gjithashtu nëse nuk ka kufizim të fushëveprimit ose kur kufizimi i fushëveprimit nuk mund të shpie në shmangie të keq-deklarimit(eve) material(e) dhe/ose mos-pajtueshmërisë(ve).

Kufizimi i fushëveprimit ndodh kur një auditor nuk është në gjendje të marrë dëshmi të mjaftueshme auditimi për të arritur në përfundimin se pasqyrat financiare në tërësi nuk përmbajnë keq-deklarime materiale.

Auditori duhet të japë **opinion të pa-modifikuar** nëse arrin në përfundimin se pasqyrat financiare janë përgatitur, në të gjitha aspektet materiale, në pajtim me kornizën e zbatueshme financiare.

Modifikimi i opinionit në raportin e auditorit

Auditori duhet të modifikojë opinionin në raportin e auditorit nëse konstatohet se, bazuar në dëshmitë e marra nga auditimi, pasqyrat financiare në tërësi nuk përmbajnë keq-deklarime materiale dhe/ose mos-pajtueshmëri, ose nuk është në gjendje të sigurojë prova të mjaftueshme të auditimit për të arritur në përfundimin se pasqyrat financiare në tërësi nuk përmbajnë keq-deklarime materiale dhe/ose mos-pajtueshmëri..

Opinioni i modifikuar mund të jetë:

- I kualifikuar,
- I kundërt, ose
- Mohim opinioni

Opinioni i kualifikuar

Formulohet kur janë zbuluar keq-deklarime dhe/ose mos-pajtueshmëri, qoftë një i vetëm apo një grumbull, që janë të barabartë me ose e tejkalojnë nivelin e materialitetit për pasqyrat financiare si tërësi; ose kur keq-deklarimi dhe/ose mos-pajtueshmëria e zbuluar brenda një klase të caktuar transaksionesh është i barabartë me ose tejkalon nivelin e materialitetit më të ulët të vendosur për këtë klasë të transaksioneve. Formulohet gjithashtu nëse ka kufizim të fushëveprimit, i cili mund të mos shpie në shmangie të keq-deklarimit(eve) material(e).

Opinion i kundërt

Formulohet kur janë zbuluar keq-deklarime dhe/ose mos-pajtueshmëri, qoftë një i vetëm apo një grumbull, që tejkalon në mënyrë të përhapur nivelin e materialitetit për pasqyrat financiare si tërësi; ose kur keq-deklarimet dhe/ose mos-pajtueshmëritë e zbuluara brenda një klase të caktuar transaksionesh e tejkalojnë në mënyrë të përhapur nivelin e materialitetit më të ulët të vendosur për këtë klasë të transaksioneve.

“E përhapur” është term që përdoret, në kontekstin e keq-deklarimeve dhe/ose mos-pajtueshmërive, për të përshkruar efektet e keq-deklarimeve dhe/ose mos-pajtueshmërisë në pasqyrat financiare; ose efektet e mundshme në pasqyrat financiare të keq-deklarimeve dhe/ose mos-pajtueshmërisë, nëse ka të tilla, që nuk zbulohen për shkak të pamundësisë për të marrë dëshmi të mjaftueshme e të duhura të auditimit. Efektet e përhapura në pasqyrat financiare janë ato që, sipas gjykimit të auditorit::

a) Nuk kufizohen vetëm në elemente, llogari ose zëra të veçantë të pasqyrave financave;

b) Por nëse kufizohen si të tilla, përfaqësojnë ose mund të përfaqësojnë një pjesë të konsiderueshme të pasqyrave financiare; ose

c) Për sa i përket shpalosjeve, janë thelbësore që përdoruesit të kuptojnë pasqyrat financiare.

Mohim i opinionit

Formulohet kur kufizimi i fushëveprimit, d.m.th. kur pamundësia për të siguruar prova të mjaftueshme të përshtatshme të auditimit, është i natyrës materiale dhe pervazive.

Paragrafët e Theksimit të Çështjes dhe paragrafët e Çështjeve të Tjera në raportin e auditorit

Nëse auditori e konsideron të nevojshme të tërheqë vëmendjen e përdoruesve në një çështje të paraqitur ose shpalosur në pasqyrat financiare, e cila është sa e rëndësishme aq edhe thelbësore që ata të kuptojnë pasqyrat financiare, por ka dëshmi të mjaftueshme e të përshtatshme se çështja nuk përmban keq-deklarime materiale në pasqyrat financiare, auditori duhet të përfshijë paragrafin e Theksimit të çështjes në raportin e tij. Paragrafi për Theksimin e Çështjes duhet t'i referohet vetëm informacionit të paraqitur ose shpalosur në pasqyrat financiare.

Paragrafi i theksimit të çështjes duhet:

- të përfshihet menjëherë pas opinionit;
- të ketë titullin ‘theksim i çështjes’ ose ndonjë titull tjetër të përshtatshëm;
- të përmbajë një referencë të qartë ndaj çështjes që theksohet dhe të tregojë se në ç’pjesë të pasqyrave financiare mund të gjenden shpalosjet relevante që e përshkruajnë plotësisht çështjen; dhe
- të tregojë se opinioni i auditimit nuk është modifikuar për sa i përket çështjes të theksuar.

Nëse auditori e konsideron të nevojshme të komunikojë një çështje, përveç atyre që janë paraqitur ose shpalosur në pasqyrat financiare, e cila, në gjykimin e auditorit, është e rëndësishme për përdoruesit në mënyrë që të kuptojnë auditimin, përgjegjësitë e auditorit apo raportin e auditimit, dhe me kusht që kjo nuk është e ndaluar me ligj ose rregullore, duhet të përpilohet një paragraf me titullin "Çështje të tjetra", apo ndonjë titull tjetër të përshtatshëm. Ky paragraf duhet të paraqitet menjëherë pas opinionit dhe pas çdo paragrafi të Theksimit të çështjes.

Shënimet fundore

[1] Pajtueshmëria me autoritetet - pajtueshmëria me të gjitha ligjet, rregullat, rregulloret, standardet dhe praktikat e mira relevante në sektorin publik

[2] Raportet tjera janë kërkesë e nenit 8 të së Rregullores 01/2017 për Raportim Vjetor Financiar

[3] Kolektivisht të referuara si pajtueshmëri me autoritetet

[4] Çështja A dhe Rekomandimi A - nënkupton çështjet dhe rekomandimet e reja
Çështja B dhe Rekomandimi B - nënkupton çështjet dhe rekomandimet e përsëritura
Çështja C dhe Rekomandimi C- nënkupton çështjet dhe rekomandimet pjesërisht të përsëritura.

[5] Buxheti Final - buxheti i aprovuar nga Kuvendi i përshtatur më pas nga Ministria e Financave

[6] Pasqyrat financiare në sektorin publik përfshijnë po ashtu edhe pasqyrën(at) e ekzekutimit të buxhetit

[7] Pajtueshmëria me autoritetet: pajtueshmëria me ligjet, rregulloret, standardet, apo praktikat e mira.